

Obsah

I. Úvod o montáži a demontáži elektrických strojů, přístrojů a zařízení	9
1. Montáž ve výrobním závodě	9
2. Montáž na místě provozu	10
3. Význam demontáže strojů pro dopravu z výrobního závodu	11
4. Demontáž při revizi	12
5. Demontáž při opravách	13
II. Části a mechanismy elektrických strojů a přístrojů	15
6. Funkce a použití důležitých elektrických strojů a přístrojů	15
7. Magnetické obvody transformátorů	17
a) Transformátorové plechy válcované zateplovány	18
b) Transformátorové plechy válcované zastudena (orientované)	20
c) Hluk transformátorů	21
d) Porovnání vlastností transformátorů	21
e) Konstrukce magnetického obvodu	22
8. Tvar magnetických obvodů točivých strojů	24
9. Materiál magnetických obvodů točivých strojů	25
10. Plechy statorů a rotorů	26
11. Kontakty elektrických přístrojů	30
a) Materiál kontaktů	30
b) Styk kontaktů	30
c) Vlastnosti kontaktů	31
d) Tvary kontaktů	32
e) Údržba a kontrola kontaktů	33
12. Mechanismy pro otáčivý pohyb	33
13. Ložisková vůle	36
14. Mazání ložisek	37
15. Montáž ložisek kluzných a valivých	38
16. Vyvažování rotorů	39
a) Statické vyvažování	40

b) Dynamické vyvažování	40
17. Elektromagnety, druhy a použití	42
18. Výpočet tažné síly	43
19. Výpočet závitů elektromagnetů	45
20. Seřízení mechanismů ovládacích magnetů	46
21. Úprava dosedacích ploch elektromagnetů	47
22. Pohybové mechanismy elektrických strojů a přístrojů	47
23. Převod ozubenými koly	48
24. Důležité rozměry na ozubených kolech	50
25. Převodový poměr	51
26. Montáž ozubených kol	52
III. Navíjení elektrických strojů a přístrojů	53
27. Druhy vinutí a druhy cívek strojů točivých a netočivých a přístrojů	53
a) Úvod	53
b) Rozdělení vinutí točivých strojů	53
c) Vinutí pólů stejnosměrných strojů	54
d) Vinutí pomocných pólů stejnosměrných strojů	55
e) Vinutí vyniklých pólů synchronních strojů	56
f) Vinutí klecová a tlumicí	56
g) Vinutí uložená v drážkách	58
h) Vinutí závitová	58
i) Vinutí tyčová	59
k) Zakládání vinutí do kotev stejnosměrných strojů	62
l) Prípravky pro navíjení cívek	63
m) Izolování vinutí	63
n) Zakládání statorových a rotorových vinutí	66
o) Výroba vinutí pro transformátory	68
p) Výroba vinutí pro elektrické přístroje	70
28. Postup navíjení statoru	70
a) Přípravné práce na navíječe	71
b) Navíjení statoru	72
c) Ukončení práce navíječe	73
29. Dokončovací práce	73
30. Převíjení při opravách	75
31. Význam impregnace vinutí	76
a) Sušení vinutí	76
b) Podmínky sušení vinutí	76
c) Impregnace vinutí	78
d) Kompaundování vinutí	78

e) Sušení a impregnace kotvy stejnosměrného stroje	73
f) Kompaundování vinutí turboalternátorů, hydroalternátorů a velkých střídavých elektromotorů	79
g) Závěr	79
IV. Montáž a demontáž elektrických strojů, přístrojů a zařízení	80
32. Zásady pro montáž ve výrobním závodě	80
33. Postupy a zásady montáže	82
34. Montáž řídicí soustavy Ward Leonardovy	82
a) Provizorní sestavení a vyrovnání na základové desce pro oznamenání	82
b) Konečné vyrovnání a montáž soustrojí na desku	92
c) Demontáž v závodě	93
35. Montáž trakčního motoru pro zkoušky na zkušebně	94
36. Montáž turbogenerátoru s poháněcím motorem na zkušebně ve výrobním závodě	96
37. Montáž transformátoru v závodě	103
38. Typový postup montáže točivého elektrického stroje se statorem děleným na místě provozu	106
a) Pracovní prostředí	107
b) Dokumentace	107
c) Montážní mechanismy, přípravky a měřidla	107
d) Montážní materiál	108
e) Popis práce při montáži	108
V. Zkoušení elektrických strojů a přístrojů	112
39. Význam kontroly	112
40. Přejímací zkoušky materiálů a dílců	112
41. Elektrotechnické normy	113
42. Kontrola magnetických obvodů	114
43. Zkoušky během výroby	115
44. Měření zapojení vinutí	116
a) Kontrola sledu pólů	116
b) Kontrola zapojení vinutí	118
45. Kontrola vinutí a předběžné funkční zkoušky	119
a) Zkoušení izolace po založení vinutí vysokým napětím	119
b) Měření izolačního odporu	120
c) Měření činného odporu vinutí	120
d) Seřízení kartáčů	121
e) Zkouška rozložení odstředivých sil	122

46. Zkoušení hotových strojů a přístrojů	122
a) Kontrola oteplení vinutí	122
b) Oteplovací zkouška	123
c) Kontrola rychlosti otáčení	123
d) Stanovení charakteristiky naprázdno u transformátorů	124
e) Měření charakteristiky naprázdno u točivých strojů	125
f) Měření nakrátko u transformátorů	126
g) Měření charakteristiky nakrátko u točivých strojů	126
h) Měření charakteristiky při zatížení	127
i) Měření ztrát naprázdno u točivých strojů	128
j) Měření ztrát nakrátko	129
k) Zatěžování motoru brzděním	129
l) Zatěžování synchronních strojů rekuperací	130
47. Zkoušení elektrických přístrojů	130
48. Bezpečnost práce	132